

**Գյումրի. «Քաղաքը մերն է» նախաձեռնությունը
կոչ է ուղղել իշխանություններին**

88-ի Երկրաշարժ. ահասարտութ հիշողություն եւ մշտական զգուշացում

1988-ի Սպիտակի երկրաշրջի հերթական սարԵլիցի նախօրեին Գյումրու «Քաղաքը մերն է» բաղադրական նախաձեռնությունը դատարածել է Հայաստանի իշխանություններին ուղղված մի կոչ, որում արձանագրում է, թե չնայած անցած սարիմերին իրականացված բնակարանաշինությանը, երկրաշրջից 24 սարի անց աղետի գոփին դեռ ամբողջովին չի վերականգնվել: Միայն Գյումրիում երկրաշրջից անօրեւան է եւ նաև կաներում է աղորում ավելի բան 2 000 ընտանիք (աճած եւ կիսված անօրեւան ընտանիքներ, չհաշվառված, բայց բնակարաններ կողրած ընտանիքներ), իսկ այլ անօրեւան ընտանիքների թիվը 2 200-ից ավելի է (Անգղաղյան, սոցհայական դատարաններով բնակարաններն օսարած եւ նաև կաներում կացարան գտած ընտանիքներ եւ այլը): Գործազրկությունը, արքանությունը Գյումրիում եւ Շիրակի նարարանը կործանարար չափեր ունեն, դաշտունական և սլյաքներով աղիա է համարվում գյումրեցիների թվի 47 տոկոսը:

Դիմելով հանրաբետության իշխանության մարմիններին, «Քաղաքը մերն է» նախաձեռնության ներկայացուցիչները կը են անում եւ իմբնախնդրի լուծման նորատակով առաջարկում են, նաև նավրադես, ուժը կորցրած ձանաչել ՀՀ կառավարության 1998 թ. 432-րդ որոշումը առաջիկա 2 սարիմերի ընթացքում ըստ անձեւի թվի լուծելով երկրաշրջի անօրեւան դաշտած, հետազոտում աճած եւ կիսված ընտանիքների այն մասերի

բնակարանային խճիդր, որոնք
մնացել են սնակներուն թնակվե-
լու, երկրաշրջի փաստաց անօ-
թեան, բայց չի աշվառված թնա-
նիքներին հնարավորություն տալ
հաշվառվելու ու փոխիառուցվե-
լու եւ այլն: Որու արդերակներ են
առաջարկվուն նաև՝ ուղղված այլ
դաշտանունով անօթեան ընտա-
նիքների խճիդրների լուծմանը, ո-
րոնց թիվը եւս բաղադրմ էին չետ:

ԵՄ ՎԵՐՉԻՆ ՂԻՎԱՆԱԳԵՏՆԵՐԸ հեռացել են Սիրիայից

Դունգարիայի կառավարությունը
հայտարարել է, որ Դամասկոսից
սարհանվել է իր ամբողջ դիվանա-
գիտական անձնակազմը: ԱՊՆ-ում
Ռոյեր գործակալության քրթակ-
ցին հայտնել են, որ այդ ոռուումն
ընդունվել է Սիրիայի մայրաքաղա-
տում տիրող «կրիստոնական իրավի-
ճակի» կառավարությանը:

Սիրիայից դիվանագիտական
անձնակազմի swarհանման կա-
տակցությամբ Հոլովարիայի ԱԳՆ-
համախաղացիներին խորհուրդ է
ստել հյուրատոսական աջակցու-
թյուն սահմանության համար դիմել ԲԵ-
ՐԵԼՊՐԵՄ գործող Հոլովարիայի դես-
տանության:

2 ор ашво Սիրիայից տեսնիկական անձնակազմը տարհանելու որոշում էր ընդունել ԱՄԿ-ի տեղական Երևանացուցչությունը: Այդ ժամանակ նույնականացված է անվտանգության նկատառությունը:

Աղամ Շի. «Աղրքեցանը բարձր զին մետք է վճարի իր արարժութիւն համար»

**Հարեւանները ամերիկացի
կոնգրեսականից ուզում են, որ իր
ընտրողներին լսելու փոխարեն վարվի
«խավիարակերների» պես**

- զրկելու առաջարկը գալիս է հիման
Ալիքի կողմից մարդասարան Ռա-
միլ Սաֆարովին ներում ընդրելու
ժողովը շարունակվող սկանդալից:

«Աղրեցանն արդարադառն
թունն ամենախիս ծեւկ խաթա-
րող խայլ է արել՝ սահնասիր ճար-
դասղանին հեռու դարձնելով։
Աղրեցանական զինուժի դասըն-
թացների մեջ մեր Ներդրումները
վասնելուց վաս արդյուն են սկել։
ԱՍՄ-ը չղետ է ագրեսիայի որեւէ
խայլ հանրութիւ ընդդեմ Հայաստա-
նի կամ Լեռնային Ղարաբաղի, եւ
Ալիեւի ատելությանը ին այդ գործոն-
ությունը նախարարում է տարածեա-
ջանում խաղաղ կարգավիրման
հասնելու միջազգային ջանները»,
ասված է Շիֆ Զամակում։

Պոսդրեսակասը նաև շեշտէ է,
որ Աղրեցանը քարձ զի՞ն լեցէ է
վարի իր արարթների համար, ավել-
լացնելով, որ Բարին գնահատում է
Կաշինգտոնից սացվող ռազմա-
կան օգնությունը «ոչ թե որ փողի
կարիք ունի, այլ որովհետեւ դա Երկ-
կողմ մերձավոր հարաբերություն-
ների նշանապիրում է»: «Դարաեց-
նելով ռազմական աջակցությունը
Աղրեցանից՝ ԱՄՆ-ը ցույց կտա իր
գարեանը Սաֆարվի լեռնի արև-
նությանը, նաև կիշեցնելով Ալիե-
ին, որ ԱՄՆ-ը չի հանդուրժի ազգե-
սիվ բայց նայասանի կամ Լեռ-
նային Ղարաբաղի դեմ»: *Տես էջ 5*

Զանգեր, nr 2013-ի ԱՄՆ բյուջեով Արշախին ՏՐԱՄԱԴՐՎԻ 5 մյն օգնություն

- զարգացման օժանդակության համար:

«Ես ԱԳ նախարար Միրզյանին ետեղացրի ին ջաների կարգավիճակի մասին՝ հասնելու 2013-ի բյուջեում նախկին 2 մլն աջակցության փոխարեն 5 մլն ունենալու առնչությամբ, ինչը վերջնական կորուսվի եկող շաբաթների ընթացքում», ասել է Շիֆր:

Հանդիմանը բնարկվել է նաև
Ռամիլ Սաֆարովի ղեկավարության կողմէն, որի
առնչությամբ Շիֆը նամակ էր հղել
կոնգրեսական ու սենատոր իր գոր-
ծընկերներին:

Environ Biol Fish

իմնական կոռումղացված անձին են այդ դայլարը դեկա- վարում», բավական կու արձա- գանի է արժանանում իշխանու- թեր ցանակում: Այս իրավիճա- կը զնալով մի փոքր անհասկո- նայի է դաշնում այն դարագու- յում, եթե խաղը դիտարկում են նույն ցանակի ներին դայնա- նավորվածությունների մեջ: Այ- սինքն ի՞նչ՝ ամեն բան լրջանո՞ւմ է, իսկապես փոխադարձ նրանկ- ցությունը տեղ ունի՞ ՀՀԿ-ԲՀԿ հարաբերություններում, թե ինչո՞ւ տեսակետ կա, այնուամենայ- նիվ, իմիտացիոն է ամեն ինչ: Ու եթե երեկ Ազգային ժողովը փոխա- նախագահը նյարդային արձա- գանեց բրյուտյան հաղորդագո- րությանը՝ կասկածը մեծացավ, թե կամ խաղն է դուրս գալիս վե- րահսկողությունից, կամ էլ կող- մերից մեկը, կամ էլ ինչո՞ւ չէ, եր- կուսն էլ փոխադարձ դայնանա- վորվածություններ են խախտել ուրեմն: Այլամես ինչո՞ւ դեմք են կապարդ Շարմազանովը այստես սուր արձագանեց ԲՀԿ հաղոր- դագործյան կոռուպցիայի դեմ դայլարողների վերաբերյալ հա-

վածին՝ այն անվանելով ներին լսարանի հաճար դատրաստված թատրուական ներկայացում ու անոր հաճարեր նաև բովանդակությանը հաղորդագրություն տարածելու իսկ ու «ամեն ինչ չէ, որ կարելի է ասել, ու դա արդարացված է»: Եթեկ մեկ օր առաջ Եժկի կարծիքը ԲՀԿ-ի մասին տարածումն էլ կարելի տեսնել այս համատեսում, ինչպես ի դեմ այլ լրատվական «բոնբեն», դրանք դատկերում են օրվա բաղաբական խճանկարը: «Մենք չենք ասում չէ, որ շատ եվրոպացի դատզամավորներ ԲՀԿ-ն համարում են արհեստական ուժ, մենք չենք ասում, որ եվրոպացի շատ դատզամավորներ, ում հետ հանդիմել է ԲՀԿ դեկապարը, նրա միջազգային բաղաբական գիտելիները համարում են թույլ, մենք չենք ասում, որ ԲՀԿ-ն, ըստ Եվրոպայում առկա կարծիքի, հասել է որոշակի հաջողության դրողովհստական բաղաբականության արդյունքում, մենք չենք ասում չէ, որ, ըստ մեր եվրոպացի գործընկերների՝ ԲՀԿ-ում ներին ժողովրդավարություն չկա,։

Ինչդիսի՞ն կլինի շինական զարգացումը զայիֆ տասնամյակում

Աշխարհի ամենամեծ քաղաքական ուժի՝ Զինաստանի Կոմունիստական կուսակցության տանըութեռորդ համագումարին Ամերիկայում, Եվրոպայում և Ուսաստանում հետևում էին մեծ ուշադրությանք: Այդ հետաքրքրությունը միանգանայն հասկանական է: Զինաստան այսօ աշխարհի ամենադիմանիկ զարգացող ստեղծությունն է: Երկրի քաղաքական դեկավառությունը խնդիր է դրել զայիֆ տարիներին կերտել հարաբերական բարզավաճան և բարեկեցության հասարակություն: Այդ ճամանակ Սի Ֆզինյանը հայտարարել է իր ելույթում, խոսանալով բարձրացնել չինական հասարակության կենսամակար-

Սի Ցղնողին. Ծինական զւրգացման զալիք Տասնամյակի առաջնորդը

Հաղափական դիմանկարի փորձ

Նոյեմբերի 15-ին Զինաստանի Կոմունիստական կուսակցության Կենտրոնական կոմիտեի տասնութեղորդ գումարման առաջին ոլենումը Կենտրոնական կոմիտեի գլխավոր քարտուղար ընտեղ Սի Ցզինողինին: Զինական ղեկավարմերի «հիմնգերորդ սերնդի» առաջնորդը, որը միաժամանակ ստանձնեց Զինական Կոմկուսի Կենտրոնի Ռազմական խորհրդի նախագահի դաշտում. Կղլիսավորի Զինաստանը մինչև 2023 թ.: Այդ իրադարձությունից հետո անցած շաբաթների ընթացքում աշխարհի swarեր եւլրների վերլուծաբաններ եւ հետազոտողներ փորձել են հասկանալ եւ ձեւակերպել խնդիրների այն շարժը, որը կանգնած է Զինաստանի նոր ղեկավարի եւ չինական հասարակության առօճեւ: Այս վերլուծականը մի փորձ է զնահատելու այդ ուսումնասիրությունները եւ ի մի բերելու հայ-չինական հարաբերությունների հնարավոր զարգացումների հեռանկարը:

Չինաստանի առաջնորդի բաղաբական դիմանկարի ուրվագծեր

թյամբ, Երեք թույլ չտալով կտրուկ արտահայտություններ»: Դիտողները կարծում են նաև, որ նոր գիտավոր բարուդարի ընթացքում ի համար խռոված է չինական դեկավարության մեջ ավանդաբար ձեւավորված նի բամի խճաբակորությունների փոխիանաձայնությունը եւ լիակատար համագործակցությունը: Սի Ցզինողինն անուանացած է, ունի մեկ դուստ: Կարեւոր է ի հնանալ, որ իրեւ բաղաբական գործիք նա աճել է արեւելյան ակամերձ նահանգներում, եւ նա աշխարհայացքը ձեւավորվել այդ տարածներում «Չինական հրացիքի տարիներին գրանցված սնտեսական բուռն զարգացման մրնությունը: Չինաստանի հասարակությունը լավատեսրեն ակնկալում է, որ Սի Ցզինողինը գալիք տասնամյակում իրեն կառաջնորդի դեմի բարգավաճում եւ սնտեսական զարգացում:

նում են, որոնք անընդհատ նորանոր դրվագներով հարսացնում են մեր գիտելիքը երկողմ հարաբերությունների մասին։ 1992 թ. Հայաստանի եւ Չինաստանի միջեւ հաստավել են դիվանագիտական հարաբերություններ, եւ այդ տարի առեւրա-սմէնսական հարաբերությունների ծավալը կազմել է 370 հազար ԱՄՆ դոլար։ 2011 թ. Երկողմ առեւրի ծավալը կազմել է 421 մլն դոլար, որից 16 մլն-ը Հայաստանից արտահաննան ծավալն է։ Հայշնական դիվանագիտական հարաբերությունների հաստաման խանամյակի առիթով անցած տնակատարության ժամանակ Հայաստանի փոխարքության խարար Սերգեյ Սանասարյանը լավագութեան համոզնում է հայտնել, որ այս տարի Երկողմ ադրանքաւուղարկության ծավալը կգերազանցի 500 մլն դոլարը։

Հայ-չինական կառերը 2500 տարեկան են

Պատմաբանները հակված են կարծելու
որ Հայաստանի եւ Զինաստանի միջեց
հնագոյն կաղերը վերաբերում են Քրիստո-
սից առաջ 4-րդ դարին: Զինաստանու
շաւ բարձր են գնահատում դատմահայ-
Մովսես Խորենացու «Հայոց դատմու-
թյան» մեջ առևա տեղեկությունները ճե-
նաց աշխարհի մասին: Հավասարադեմ
բարձրացնել են նաև Անանիա Շիրակա-
ցուն վերագրվող «Աշխարհացոյցի» մեջ՝
դարունակվող տեղեկությունները Զինաս-
տանի բնական եւ ձեռակեր հարստու-
թյունների մասին, որոնց վկայում են, ո-
վեց-յոթերորդ դդ. մեր ժողովուրդների միջեց
աշխույժ ցփումներ են եղել, որոնց ար-
դյումնեմ էլ հայերն այրիան յավ եւ մամրա-
մասն տեղեկություններ ունեին հեռավոր-
րաբեկյան հսկայի մասին: Կիլիկիայի
Դերում դատմիջն ճանաբան նկարագո-
րել է չինացիների կյանքը եւ սովորությունները:
Մարկո Պոլոյի ժամանակակիցից, հա-
նաւուն անունով ճանապարհորդն ու վա-
ճառականը առաջիններից մեկն է Զինաս-
տանից Եվրոպ թերել մետափի դատարա-
ման եւ տղագրության գաղտնիքները: Հայե-
րը Զինաստանում բոլոր քիսունյաներից
առաջինն են իրավունքներ եւ արտօնու-
թյուններ ստացել եւ առաջինն են Զինաս-
տանում քիսունեական եկեղեցի կառու-
ցել: Զինաստանի մասին գրել են մեր մշա-
կույթի շաւ մեծեր, իսկ «Ազգասեր» եւ
«Ազգաստ Արաւայան» թերթի խմբա-
գիր Մետրո Թաղիայանն ուղղակի գո-
վերգել է չինական կենցաղավարության ե-
պիսականացի արժանիքները:

Այստիսով, Զինաստանը Եվրոպի լուսականից եւ Ռուսաստանից հետո Հայաստանի երրորդ առեւրա-սնտեսական գործընկերն է, իսկ եթե վերցնեմ իրեւ առանձին դետուքյուն՝ Երկրորդն է Ռուսաստանից հետո: Կերպութաբանները ուշադրություն են դարձնում, որ Զինաստանի հետարքրությունը Հարավային Կովկասի նկատմամբ օբյեկտիվորեն մեծանում է: Այսպես, չինացիները հայտարարել են մոտակա տարիներին Վրաստանում ավելի բան 1 մլրդ դոլարի ներդրումներ կատարելու դատաստականության մասին: 2011 թ. Ադրբեյջանի հետ չինական սնտեսական կաղերը գնահատվել են ավելի բան 620 մլն եվրո:

Զինաստանում շատ մեծ
հարգանքով են արտահայտ-
վում համաշխարհային բաղաբարդու-
թյան մեջ հայ ժողովրդի նշանակալից
ներդրման մասին, եւ մեր Երկողմ հարա-
բերությունների մասին խոսելիս օգտագոր-
ծում են «աշխարհի հնագույն երկու ժողո-
վուրդներ» ձեւակերպումը: Զինաստանում
ամենահայտնի հայր 20-րդ դարի աշխար-
հի մեծագույն կոմդոքիսորներից մեկն
է՝ Արամ Խաչատրյանը, ում «Սուսերով
դարձ» մշտադես հնչում է հեռուստաե-
սությամբ եւ ռադիոալիֆներով: Թե՛ ռու-
սաստանաբնակ, թե՛ ամերիկաբնակ Վեր-
լուծաբնները, ուսումնասիրելով հայ-
չինական կառերի գարզացման հնարա-
վուրդյունները, արձանագրել են, որ կան
բոլոր նախադրյալները սնտեսական հա-
մագործակցության նոր որակի մասին
կանխատեսումներ անելու համար: Հա-
մացանցերում շատ են կանխատեսումնե-
րը, որ, մասնավորապես, հասունացած է
Երկողմ համագործակցության հնարավո-
րությունը ռազմարդունաբերական եւ
ռազմատեխնիկական ոլորտներում:
Մեր Երկողմ մեծանում է Զինաստանով
հետարքվողների թիվը ոչ միայն մասն
եւ միջին ձեռնարկատերի շրջանում, այլ
նաև՝ դաշտամիների ու Երիտասարդների,
ովքեր կուգենային մասնակցել Զինաստա-
նում իրականացվող զանազան կրթական
ծրագրերի:

ღինաստանը ԱՄՆ-ի, Եվրոպական միության եւ Ռուսաստանի Դաշնության հետ ժամանակակից աշխարհակարգում անվիճելի դրսության վերաբերյալ կազմակերպություն է: Ֆինանսական Վերլուծաբանները կարծում են, որ նաեւ ღինաստանի Վրա է ընկած 2012-2015 թթ. գլոբալ ֆինանսանեական ճգնաժամի երկրորդ ալիքի հարթահարման դաշտավայրության գգալի մասուն:

ԱՐԱՄ ՍԱՖԱՐՅԱՆ Քաղաքական վերլուծաբան, Քանասիրական գիտությունների թեկնածու

